

Från riktlinjer till praxis och spelregler för vardagen

Soila Karreinen, Ulla Närhi / Skriven 12.3.2021 / Publicerad 19.3.2021

Till genomförandet av rationell läkemedelsbehandling hör att vi kommer överens om nationella riktlinjer. För utarbetandet av dessa används behandlingsrekommendationer som grundar sig på forskningsbevis. Gemensamma tillvägagångssätt underlättar vardagen och arbetsfördelningen mellan olika yrkesgrupper. Med hjälp av dem är det lättare att uppnå sådana behandlingsresultat som verkligen hjälper patienten och dennes närstående.

Hur riktlinjerna förverkligas i praktiken beror på var och en av oss, oberoende av om vi är hälso- och sjukvårdspersonal, läkemedelsanvändare eller närstående. Vissa saker bör vi alla ta till oss. Vi anser att följande principer är viktiga:

En säker läkemedelsbehandling förverkligas genom vardagliga saker. Läkemedelsbehandlingen är säker när man känner till de läkemedel som används, deras verkningsmekanismer och eventuella biverkningar och patienten får tydliga anvisningar om hur de ska användas. Till säker läkemedelsbehandling hör dessutom att det finns tillgång till läkemedel och att det inte uppstår skadliga avbrott i behandlingen.

Övning ger färdighet: kompetensen måste säkerställas och inläringen är kontinuerlig. Innan arbetskarriären har hälso- och sjukvårdspersonalen suttit i skolbänken i många år. Examen ger grundläggande kunskaper och färdigheter för arbetslivet. Vi vet alla att detta inte är tillräckligt. Det är viktigt för oss alla att inta en attityd enligt vilken den egna kompetensen måste uppdateras och vi samtidigt ska lära oss nytt, eftersom kunskapen inom hälso- och sjukvården förnyas snabbt.

Alla gör misstag. Det är särskilt viktigt att notera de misstag som har inträffat och att sörja för en rapporteringskultur. Ännu bättre är det när man vid enheten lär sig av misstag tillsammans och kan förutse var riskerna finns. Det mest förtjänstfulla är att all insamlad information delas och att misstag förhindras systematiskt genom att verksamheten utvecklas. En atmosfär där man öppet kan berätta om misstag är den bästa grogrunden för säker läkemedelsbehandling. Var och en har alltså en egen roll inte bara i genomförandet av läkemedelsbehandlingen utan också i skapandet av en ännu säkrare framtid.

Samarbete hör till de grundläggande principerna: ingen spelar solo inom social- och hälsovården, ingen av oss kan ensam uppnå goda resultat. En yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården är en del av vårdkedjan och medveten om sin egen roll i den. Vårdkedjan består av olika delar och alla delar är viktiga för att få en bra helhet.

Vårt gemensamma mål är en patient som verkligen klarar sig och kan genomföra sin medicinering i sin egen vardag. Till målen för genomförandet av rationell läkemedelsbehandling hör också att fram till 2022 i allt högre grad stöda läkemedelsanvändarna att ta ansvar för att den egna läkemedelsbehandlingen genomförs på korrekt sätt. Det krävs inga superkrafter för att nå målet, utan det krävs bara att vi alla tar vårt ansvar för vårt eget arbete.

Det är viktigt och möjligt att utveckla säkerheten i läkemedelsbehandlingen. Världen omkring oss förändras och därför måste alla som genomför läkemedelsbehandlingen fundera på hurdana tillvägagångssätt och strukturer som hjälper läkemedelsanvändaren att garantera säkerheten.

Den nyligen publicerade uppdaterade versionen av handboken Säker läkemedelsbehandling och den bifogade modellen för planen för läkemedelsbehandling samt den uppdaterade nationella strategin för läkemedelsinformation är utmärkta verktyg i detta livsviktiga arbete.

Soila Karreinen

Soila Karreinen
Överläkare, SHM

Ulla Närhi

Konsultativ tjänsteman
Social- och hälsovårdsministeriet, gruppen för hälsovårdstjänster

MER OM ÄMNET

[Rationell läkemedelsbehandling stärker läkarens autonomi](#)

[Rationell användning av läkemedel tryggar finländarnas hälsa](#)

[Ledare](#)